

Ústav teorie a praxe ošetrovatelství 1. LF UK

**Oponentský posudek
Posudek vedoucího práce****Název: VOLBA OBORU ZDRAVOTNICKÝ ASISTENT NA STŘEDNÍ ZDRAVOTNICKÉ ŠKOLE****Autor práce: Bc. Jitka Podkalská****Vedoucí práce: Mgr. Taťána Janíková****Oponent: Mgr. Jana Kršková, Ph.D.****Volba tématu:**

Předkládaná diplomová práce tématicky zpracovává problematiku související s nově vzniklým nelékařským zdravotnickým oborem Zdravotnický asistent, který je od školního roku 2004/2005 nově studován na středních zdravotnických školách. Práce je vzhledem ke krátké existenci tohoto studijního oboru vpravdě „průkopnická“ a volbu tématu lze jednoznačně považovat za přínosnou. Diplomantka se předloženou prací snaží představit typický „obraz“ studenta tohoto oboru.

Cíl práce:

Jak sama diplomantka v úvodu uvádí, cílem práce je:

- 1) zmapovat dominantní motivační faktory pro volbu daného studijního oboru,
- 2) zjistit, kde chtějí budoucí absolventi hledat uplatnění,
- 3) porovnat postoj k tomuto oboru v jednotlivých ročnících studia.

Nepřímým cílem a přínosem diplomové práce je rovněž přispět k rozsáhlé diskusi o současné situaci ve vzdělávání nelékařských zdravotnických pracovníků.

Teoretická část:

Teoretická část předložené práce je zahájena charakteristikou adolescentního období. Vzhledem k tomu, že respondenty a účastníky výzkumu jsou právě osoby spadající do této věkové skupiny, je zařazení uvedené stati na úvod teoretické části opodstatněné. V úvodu této části práce diplomantka správně poukazuje na skutečnost, že popisované ontogenetické stádium je klíčové pro volbu životní cesty a profesní orientace (s.12). Zcela správně a logicky vzhledem k zaměření práce rozvíjí kapitoly o utváření interpersonálních vztahů v dospívání, o utváření morálních a hodnotových

kvalit adolescenta a o významu motivace při hledání společenského uplatnění v dospívání.

V dalším oddíle teoretické části diplomové práce seznamuje studentka s historií vzdělávání sester v našich zemích a to od samotných začátků až po současnost. Není opomenut dopad začlenění naší země do EU, který spočívá v podstatné změně systému vzdělávání zdravotnických pracovníků.

Podrobné seznámení s oborem Zdravotnický asistent tvoří závěrečnou část teoretické části práce. Diplomantka podrobně seznamuje s náplní oboru, profilem absolventa, s charakteristikou vzdělávacího programu, učebními plány i osnovami. Velice zajímavý je uvedený odkaz na dříve realizovaný výzkum, jehož předmětem bylo zjištění, jaké je povědomí a informovanost o oboru Zdravotnický asistent mezi sestrami v praxi. (s. 44) Diplomantka velice vhodně začlenila výsledky tohoto výzkumu do své práce, neboť správně předpokládá, že právě postoj sester v praxi může zpětně ovlivnit úspěšnost začlenění absolventů nového oboru do ošetrovatelských týmů a tím jeho celkovou prestiž.

Empirická část:

- **Užité metody výzkumného šetření**

K šetření výše popsaných skutečností zvolila diplomantka kvantitativní teoreticko-empirický výzkum. Na základě studia literatury a informačních pramenů nejprve vymezila cíle výzkumu a formulovala tři hypotézy a dále zpracovala vlastní metodiku připravovaného výzkumu.

Pro sběr dat zvolila diplomantka metodu dotazníku. Jedná se o dotazník vlastní konstrukce určený pro žáky středních zdravotnických škol studujících denní formou obor Zdravotnický asistent. Validitu a reliabilitu dotazníku ověřila v rámci předvýzkumu, po jeho vyhodnocení položky dotazníku upravila. Tento krok hodnotím velice kladně.

Výsledky získané prostřednictvím dotazníků byly vyhodnoceny nejprve po jednotlivých položkách a následně statisticky zpracovány, po té byly vyvozeny závěry výzkumného šetření. Užité statistické metody jsou jednoduché, bazální, avšak pro tento typ práce dostačující. Výzkumná část práce je doplněna graficky přehledně zpracovanými tabulkami a grafy. Následně jsou zařazeny „Diskuse“ a kapitola „Závěr práce“ shrnující výzkumem zjištěné skutečnosti a jejich význam pro praxi.

- **Charakteristika zkoumaného vzorku**

Statistický soubor vytvořený náhodným výběrem tvoří žákyně a žáci čtyř středních zdravotnických škol (1 církevní, 3 státní), kteří ve školním roce 2006/2007 navštěvovali denní formu studia oboru Zdravotnický asistent. Celkem jde o 301 respondentů, studentů 1., 2. a 3. ročníků (jelikož se jedná o nově zavedený studijní obor od školního roku 2004/2005, nejsou žáci 4. ročníků).

- **Výstupy, výsledky, jejich přínos**

Je škoda, že z let minulých není k dispozici plně srovnatelný výzkum realizovaný ve skupině studentů oboru „Všeobecná sestra“. Již srovnání prováděné v kapitole „Diskuze“, kde diplomantka porovnává některé údaje zjištěné prostřednictvím jí vytvořeného dotazníku s výsledky výzkumu Hlinovské, na nějž odkazuje, přináší zajímavé informace (s. 78) Komplexnější srovnání těchto dvou skupin stejně starých studentů by umožnilo, aby se skutečně projevila specifika nově vzniklého oboru a jeho percepce studenty, kteří jej studují.

V případě předložené práce jde tedy „pouze“ o nastínění „obrazu studenta oboru Zdravotnický asistent“ a o zjištění představ současných studentů o studovaném oboru. I to má však nesporný význam, neboť se nám do rukou dostává výpověď o očekáváních a představách nově formovaných zdravotnických pracovníků, kteří mají po ukončení školy zaujmout zcela novou pozici ve zdravotnických týmech.

Jak sama diplomantka udává, je potřebné aby se všeobecné sestry pověřené odborným dohledem nad zdravotnickým asistentem, a stejně tak vyučující na střední zdravotnické škole, měli možnost blíže seznámit s tím, kdo studuje tento obor a proč.

Literatura a práce s literaturou:

Studentka v použitých pramenech uvádí 39 informačních zdrojů (knižní, časopisecké i internetové), což je počet pro práci tohoto rozsahu postačující. Odkazy na použitou literaturu respektují normu a jsou v textu vhodně zařazovány.

Formální náležitost, vnější úprava, přehlednost:

Práce je graficky velice pečlivě vypracována, neobsahuje závažnější formální, věcné, pravopisné ani stylistické chyby. Je logicky členěna a dobře přehledná.

Kvalita příloh:

Lze vytknout méně podstatnou chybu- pod hlavičkou „Seznam příloh“ již následují přímo řazené poměrně rozsáhlé přílohy a nikoliv pouze jejich seznam. To činí tuto část práce málo přehlednou. Materiály uvedené pod hlavičkami Příloha č. 4, Příloha č. 5, Příloha č. 6“ by mohly být pro větší přehlednost v příslušných částech práce zařazeny samostatně bez tohoto označení.

Celkové hodnocení práce:

Práci hodnotím velice kladně a to zvláště z důvodu originality a neotřelosti volby tématu, vhodnosti volby zaměření práce vzhledem k oboru, který diplomantka studuje a možnosti využití získaných informací v budoucí pedagogické činnosti studentky. Vyzdvihují také pečlivost zpracování a grafickou úroveň předložené práce .

Otázky k obhajobě:

- 1) Projevil se při zpracovávání výsledků dotazníků a při ověřování hypotézy 1 významný rozdíl mezi studenty jednotlivých škol, ve kterých jste šetření prováděla (např. mezi školami ve velkoměstech a menších městech, mezi školami státními a školou církevní)?
- 2) Co je dle vašeho názoru příčinou toho, že třetí hypotéza byla potvrzena pouze částečně? Tedy- proč dotázaní studenti jeví malý zájem o uplatnění v sociálních službách?

Návrh klasifikace:

V ý b o r n ě

V Praze.....

Podpis oponenta: *Mgr. J. Nováková Ph.D.*